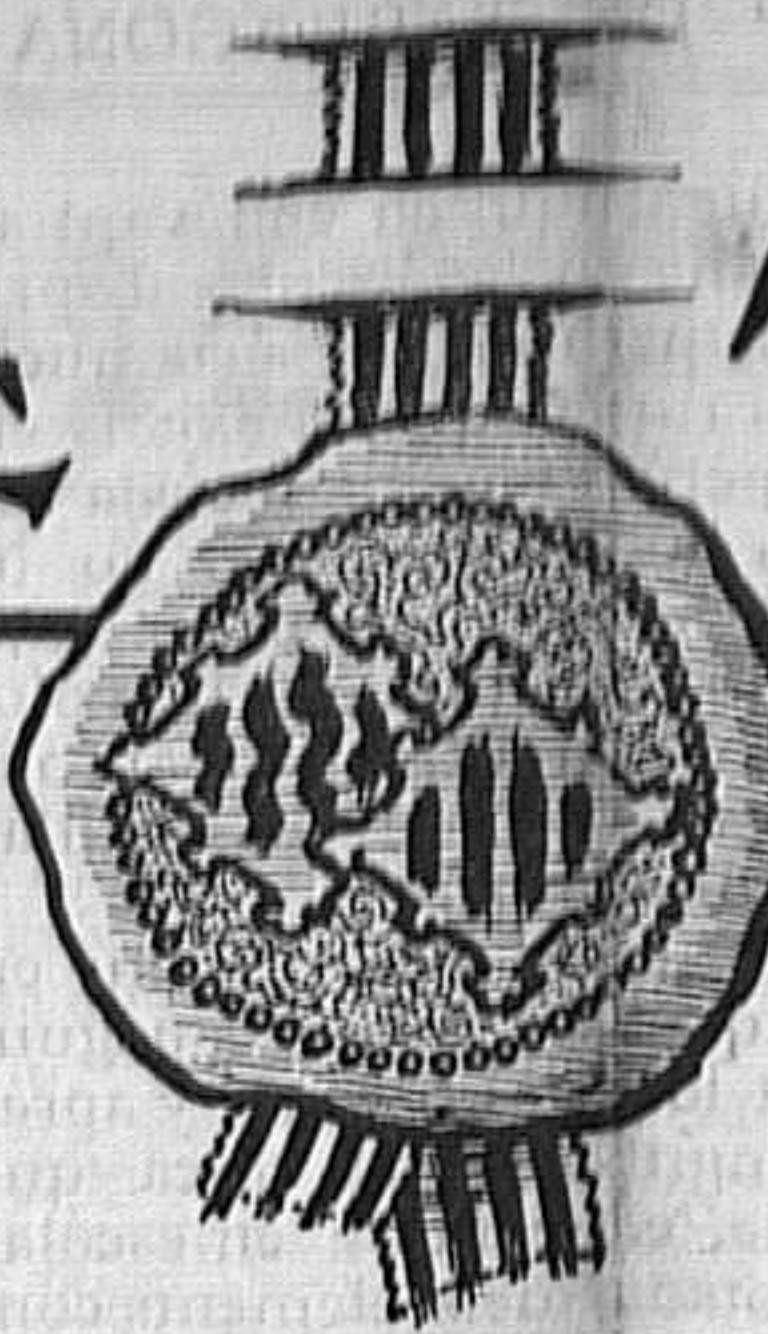

JO CAMPE DE TARRAGONA

Any 3.—Núm. 85.—Diumenge 23 de Mars de 1902.

TOQUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra; volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls pleis y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol solut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional fursosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (*Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1807*).

LA FESTA DELS RAMS

Parlo, no precisament d'aquell dia en que Jesús entrá á Jerusalem colcant un pollinet que trepitjava ab sas potas los vestits que'l poble entusiasmá mat tirava per terra pera encatifar los pas d'Aquell á qui ab palmas á las mans aclamáva com al Fill de Davit que venia en nom del Senyor. Parlo de l'altre Diumenge de Ramis, ó sia de la solemnitat ab que l'Iglesia recorda cad'any l'entrada triomfal de Crist á Jerusalèm y de la nota característica ab que'l poble sol ajuntarshi.

Tot és gran en la solemnitat litúrgica de la Dominica *ad palmas*. La sobrietat dels ornaments de l'altar, la paua del cant gregoriá, la reunió dels clergues en torn de l'oficiant, los recorts de la peregrinació israelítica en lo desert, lo silenci de l'orgue, la remor de las palmás, lo flayre dels encens. Lo qui assisteix ab cristià reculliment á n'aquesta solemnitat, experimenta una emoció gran, profunda, que té quelcom de recort y d'esperansa; sent en son interior una vèu ensemps de penitencia y de perdó; tan aviat l'esperit s'escorre ab las deprecacions del celebrant, com s'enlayra ab los hossanas dels capíscols, com se concentra ab las planxentas vèus dels sacerdots devant la tancada porta del santuari. Generacions y generacions de justos de totas las encontradas de la terra y de totas las ciats del mon que precediran á la crèu, passan alashoras per nostra imaginació, y'ls veyèn deturarse á las portas de la patria celestial com detinguts per una forsa irresistible no menys qu'amorosa; y la crèu trucant á la porta que s'obra pera donar entrada á la professió, apar á nostres ulls com l'hermós símbol de nostra redempció.

¡Y'l cant de la Passió! A lò si que imposa. Aquella gentada que sol assistirhi, tots á pèu dret per llarga estona, sens una belluga lissa, quiets, ab los rams á la má, mes que sía un brí de palma, l'atenció fixa als diacas que cantan..... ¿S'hi heu fixat may? Sembla que siguèm fòra del mon; com si'ns hi trobessim, y no'ns hi trobessim; és un somni que sembla realitat ó una realitat que sembla somni. L'espectacle impresiona'ls sentits, però las divisorias dels objectes desapareixen. Veyèm, no sabèm què..... una multitut..... quelcom gran. però sens ornam ntació. Sentim..... vèus..... cants..... musica..... silenci..... vèus de justicia omnipo tent..... mots d'amorosa indulgen- cia..... singlots de pena..... paraulas de súplica, esgarri osas imprecacions. ¿Y'l cor? Jo no sé'l que s'nt ala hora s lo cor; però jo sé, que més d'un cor s'ha trencat de pena en aquest cas, y més d'uns ulls han plorat al trobarshi unas llàgrimas que tant tenian d'amar- gor com de consol.

Mes, al costat d'aquesta grandesa vull que estudiessiu aquell no sé què, qu'inclou l'actitud de nostre poble: a l'arribar aquest dia. Es la festa dels nens, però és també la festa dels grans. Aquells ab bellugadissa y frisansa, ab cara riallera com qui no ha sentit les penes del mon, ab palmas enramadas ab flochs y llepolias, que somriuen als petitets com lo pervindrer de la joventut. Los grans, endiumenjats ab sas millors robetas, sèrios com a persones que pensan, atents com a cors que senten, gosan ab l'alegria de la quitxalla, sens que aquest goig aturi una impresió de tendra melangia. Som aquest dia més homes. Una es-
tona sisquera dem de més sens recan-
sa al as frivolitats de la vida. Aquells moments sens deixar de ser de l'ho-
me, són també de Déu.
En l'assonada

qu'en altras ocasions las cubreix. Y aqueixa naturalitat y aqueixa senzillesa'l fá simpátich y dóna á la festa dels rams quelcom de vida, d'animaçió qu'aixamplá'l cor. Y junt ab la naturalitat hi ha la fè; la fè qu'és l'ànima de la festa; la fè que resplandeix en tot, en lo ramatge benehit; en l'assistencia á las ceremonias del temple, en la processó, en tot. La fè omple'nls cors y per sò aquesta festa'l s omple,'ls satisfá y'ns dóna un cert benestar y una certa satisfacció que plau v conhorta.

esperavan trobarlo en lo temple. Mes no fou aixís. Los sanhedritas, faritzèus uns y saducèus altres, ab sa ma'a voluntat, buscavan ocasió per acabar amb aquell que s'anomenava Fill de l'home y'ls hi donava propas de que era Fill de Déu. Jesús se'ls hi havia escapat varias vegadas de sas mans y s'havia retirat al desert d'Efrem. Però quan vā saber que Llátzer, lo germà de Marta y de Maria Magdalena, havia mort, vā anar á Retania y'l resucitá. Aquest miracle prompte fou divulgat per la familia y sos coneguts, que

ja havíen arribat, y en especial los Galileus, teníen grans desitjs de vèu rer á Jesús y donarli mostres de son apreci. Los escribas y faritzèus per més que feren, aquesta vegada no pogueren aturar l'entusiasm del poble.

gueren aturar l'entusiasme del poble.

Lo camí de Retania á Jerusalèm, encara que curt, era molt accidentat. Primerament s'havia d'atravessar un bosch de palmeras, després del qual s'estenian camps pedregosos en los que apareixian algunes figueras entremitj de trossos plantats d'arbres fruyters. Al final del terme, quasi al peu

posaren sos mantells per sella, sens coneixer que això feyan cumplint lo qu'estava profetisat en Isaias y Zacherias, això és: «Digau á la Filla de Sión: Mira que vé ton Rey, plè de mansuetut sobre una somera y un pollí. No temis, que vé ton Rey, assegut sobre un pollinet» (Joan. XII, 15). Molta novetat pels apòstols fou vèurer al seu Mestre montat sobre un ase, que á Orient ahont á duras penas se vèuhen cavalls, és bona cabalcadura; per lo que no és estrany creguessin que Jesús estava determinat ja á establir son regne temporal, com encara pensavan, participants de l'errònea opinió que'ls juhèus tenían envers lo Messías. L'entussiasme dels apòstols se comunicá á tots los demés de la comitiva, y tot pujant la muntanya arrancavan ramas de las oliveras y d'altres arbres que trobaven, extenentlas per terra, celebrant entre sí'ls prodigis de Jesús y'n especial la resurrecció de Llátzer, que's trobava entre'ls que acompanyavan al Senyor.

A l'arribar dalt de la muntanya de las Olivas, se descobrí Jerusalèm. Des de aquell lloc oferia una vista hermosíssima. Centre de tots los desitgs de la Judea, lloc escullit per lo mateix Déu per habitar ab los homes, lo temple ab sas porxadas y sos patis, los edificis del lloc sant y la cúpula, per dirho així, del *Sancta Sanctorum* o lloc santíssim encrostissada d'or, los palaus de la ciutat y l'hermosura de sas casas, tot se descobría desde aquell lloc elevat. L'entusiasme augmentà devant de la ciutat santa y es mensaren á exclamar: «Hossanna al fill de Davit! Benehit lo rey d'Israel que vé en nom del Senyor! Benehit sia'l regne de nostre pare Davit que ja arriba! Hossanna en las alturas!» (Matth. XXI, 9.—Marc. XI, 10).

Entre aquestas aclamacions Jesús callava. S'aturá un poch, contemplá la ciutat, recordá lo molt que havia fet per ella, l'ingratitud de son poble, y á sa vista's presentá lo que dins pochs días havia de sufrir y l'horrible deicidi qu'en ella s'havia de consumar, y plorá. Sí, Jesús plorá en mitj d'aquella alegria, y quan aquesta cessá y tothom callant se preguntava per què plora, alsá sa vèu lo Fill de Déu, y adolorit exclamá: «¡Ay si coneguesses tú lo qu'encaixa se't concedeix per ferte felis! ¡Mes, ay, que tot está encobert á tos ulls! S'acosta'l dia en que tos enemichs t'assetjarán y't rodejarán d'un mur y't destruirán á tú y á tos fills, y de tú no deixarán pedra sobre pedra, perque no has volgut escoltar l'avís de Déu.» (Luc. XIX. 42).

(Euc. XXX, 42). Lo temor y l'espant s'apoderá dels qui rodejavan á Jesús, però no durá gayre temps. ¡L'havían vist plorar tantas vegadas! ¡Tantas l'havían sentit lamentarse de l'ingratitud dels habitants de la Judea!... Prompte veieren venir de la part del torrent de Cedron gran gentada, composta la major part de peregrins que s'havían acomodat per aquells encontorns, los qui sabent la vinguda de Jesús y veientlo baixar de la montanya, anaven á rebrelo ab palmas en la mà. Y al trobarse uns y altres agitaren las palmas y ls rams, cantant de nou

Hossanna! Hossanna al Fill de David!
Y aumentant lo concurs de gent, y
en mitj dels aplausos y de las aclamacions y dels cantichs de triomf, entrá á Jerusalèm Jesucrist, Fill de Déu y de la Santa Verge María, lo diumenge anterior al dia de la Passió

La Passio

¡Quant gran és Déu y quant hermosa és l'Iglesia santa! ¡Quant bonicas y escayentas són las cosas de nostre poble!

A. BALCELLS

Diumenge de Rams

eran molts, puix Llátzer y sas germanas eran personas distingidas; aixís és que al cap-al-tart del dissápte, quan ja s'havia acabat lo repòs del dia, gran nombre de juhéus anaren á Retania no sols per vèurer á Jesús, sinó per vèurer també á Llátzer ressucitat (Joan. XII, 9).

Com Retania distava una mitja hora de Jerusalèm, los juhéus s'en pogueren entornar al mateix dia, portant la notícia de que l'endemá Jesú: pensava anar á la ciutat á visitar lo temple, noticia que remogué tota la ciutat, puix molts de's forasters que

de la montanya de las Olivas, hi havia lo llogaret de Bethphagué (que vo' dir casa de las figueras). Allí enviá Jesús á dos de sos deixebles dihént-loshi: «Anèu á eixas casas d'aquí d - vant y allí trobarèu una somera y un pollí en que no ha montat ningú en- cara; deslliguèulos y portèulos, y si algú vos pregunta perque'ls deslli- gvèu, responèu que'l Senyor los ha de menester, y desseguidà vos los

Tot succehí com Jesús havia dit, y
aixís Nostre Senyor pogué montar en
lo pollinet, sobre'l qual los apòstols

Jesús als Heer der Dämonen

P0000018

Aprendeu de mi.

Mirau mon Cor de pare amorosíssim
En crèu morint d'espines coronat;
No n'hi clavèu cap més al Cor dolcíssim
Que tant vos ha e timat!

Sota ses ales cors de verge hi nian;
Venuhi á l'ombra, pecadors, veniu;
Los serafins més rossos quant somian
Somian ferhi niu.

Llançau, llançau, lo cálzer d'amargura
Que dolça bresca angèlica us portí,
Si teniu set d'amor y d'hermosura
Veniu, l'ayga es assí.

Tinch per les verges lliris y corones,
Pel jove somnis, música y amor,
Gloria y recorts pels avis y matrones,
Pels infants dolçor.

Veniu, daré consolació á qui plora,
Medecina suau al malaltís,
Y al pit de tots abocaré avans d' hora
Plahers del paradís.

Mes jay! vos enamoran les floretes
Que en cálzer enmelat regalan fel,
Y ningú assaboreix mes amoretes
Més dolces que la mel.

Té la nina aymadors, lo lliri abelles,
y'l més petit verger son rossinyol,
y jo que lliris fiu florir y estrelles
Tinch de plorar tot soll!

Per més que's braços nit y dia axample
Ningú jay de mi! ningú s'hi vé a llançar;
Per tot se troba'l colisseu poch ample
Y es jay! desert l'altar.

Amors del cel, veniu á fermhi festes,
Qu'ls de la terra ja no son per mi!
Tant que l'estimo! sols me guarda'res
Mon blat que ab sanch regui!

Aqueix amor del mon per qu'í m'dexareu
¿Vos amarà fins á la crèu com jo?
¿Pel paràdis obrivros que tancáreu,
Pre mort y passió?

¡Ay! ab osculs dolcissims y abraçades.
Donchs qu'us he fet pera dexarme axí?
Donáume' altres açots, altres llançades,
Mes no fugiu de mí.

Jo só la via, veritat y vida,
Bonich y dolç, mansuet y humil de cor,
De flors mon jou suau, y enleugerida
Ma cárrega d'amor.

A amar y ésser amat vingui á la terra
Fet tendre anyell pera poder morí,
Jo, Déu de les venjances y la guerra,
Que trono en Sinahí.

Quan baxo en carro flamejant de bromes
Tremola encara'l firmament de por;
Que l'núvol só dels llamps, més jay! pelsho.
Só l'astre del amor. [mes]

Ja un roch no tinch hont reclinar la testa
Que tot vos ho doní sino la crèu;
Hefet pa y vid'eix cos y sanch que m'resta,
¿Qué d'arous més?.... prenèu.

Prenèu mon sér y tot, dolça primicia
Del espletquéala Gloria ustinch guardat:
¿No tornaréu al Cor d'honi sou delicia,
Fillets que m'heu deixat?

Si no hi tornau ¿què faré jo? us sabria,
Bocins de mes entranyes, aborrir?
Amarvos sempre, amarvos, si podia,
Fins á tornar morir!

JASCINTO VERDAGUER.

LA SOLUCIÓ

En mitj de l'indiferència general—si exceptuem á Madrid, poble ahont los cambis de govern tenen una importància extraordinaria—s'ha solucionat la darrera crisi. Ha sigut més ó menys entretinguda y treballosa en apariència, però al capdevall, com totes las que de molt temps venen succeintse á Espanya, queda reduïda á un senzill canvi de persones, sense trascendència ulterior y sense la més petita engruña d'esperansa pera'l mellorament del pays.

Si hem de jutjar per les notícias que'ns portan los rotatius madrilenys, l'única preocupació del nou ministéri és la qüestió social, y tal vegada per això ja s'anuncia la creació d'un nou organismè burocràtic que, pera més bafa y escarni, portarà'l títol de Direcció general del Treball.... Lo de sempre: aquí, ó mellor, á Espanya, totes las qüestions se resolen de la mateixa manera. No se'n preocupan de las causas que hagin pogut produir un conflicte, ni de la manera com en lo successiu déuen evitarse; la panacea, lo remey únich pera tots los mals, sian de la classe que's vulga, consisteix en llegislar, y, sobre tot, en inventar novas rodas administratives que, si no donan cap resultat, serveixen al menys pera distreure la fam de la classe mitja del centre, complertament inepta pera tot lo que signifiqui activitat y treball.

No cal més que regirar l'història de l'últim segle pera formar-se exacte concepte de l'Estat Espanyol. Es un Estat pobre, atrassat, faltat de cultura, semi-barbare.... però, això sí, ab una abundor de lleys y reals decrets y reals ordres com no se'n pot trobar cap altre al mon. Las necessitats del poble, las corrents d'opinió, se tradueixen desseguida en lleys y més lleys, sense que's capiquin los que las dictan en si estan ó no capacitats los ciutadans pera cumplirlas. Per això precisament la meytat de las disposicions legislativas resultan inútils y l'altra meytat no s'aplican ó s'aplican malament.

Rés hi fá que, pera tothom que pensi, sia una veritat indiscutible que los manaments del poder déuen tenir com á principal qualitat la de adaptarse á las condicions y manera d'ésser del poble, y que las lleys més sabias són aquellas que tenen per

base la costum ó's fonamentan en los hàbits consagrats peis mateixos ciutadans. No; á Espanya tot se resol d' *priori*, sense coneixement de la realitat, obeyint á teorias més ó menys encertadas, però que tenen lo inconvenient d'allunyarse en la majoria dels cassos de lo que la pràctica de la vida ensenyà.

Anémse fixant en los problemas de major importància, y veurem que tots, absolutament tots, s'han volgut resoldre ab la mateixa fórmula. ¿Se ha tractat de la qüestió econòmica? Donchs, allá van lleys regulant lo deute, variant las relacions entre'l Estat y'l Banc d'Espanya, estableint lo pago en or dels drets d'aduana, com si ab tot això s'aumentessin las fonts de la riquesa nacional ó s'ampliés la crisi agrícola, industrial y mercantil del pais. ¿Se parla de l'ensenyansa? Donchs vingen plans nous y reformas continuadas y cambi de assignaturas, com si tot això pogués influir poch ó molt en la cultura general, principal si no únich fi de l'ensenyansa. ¿Preocupa avuy la qüestió social? Donchs, lo mellor modo de resoldrela és decretar unas quantas lleys en tal ó qual sentit, sense comprendre que's conflictes entre'l capital y'l treball ofereixen mil variants y altres tants aspectes segons lo pais ahont esclaten y las condicions en que viuen los obrers y'l capitalista.

Y, això tot, perque no acabariam mai si anessin examinant un per un los problemes de major interès. L'Estat, á forsa de arrebassar atribucions s'ha convertit en un monstre que á tot arreu arriba y per tot deixa sentir sa influencia anorreadora. Essent una entitat artificial, molts vegades injusta y antinatural, ha anulat als núcleus socials creats per la Natura-lesa ab sus lleys sabias y previsoras, y com aquests núcleus, lo municipi, la comarca, la regió, la nacionalitat, no poden avuy complir los seus fins, l'Estat ha de suprir llur acció pera la qual se troba perfectament incapacitat.

Vèusela aquí la rahó de que las lleys á Espanya no sian tals lleys y no representin altra cosa qu'una ficció que'ns dona l'apariència de poble civilisat als ulls dels qui no'n coneixen; y vèusela aquí també l'explicació d'aquesta balumba de disposicions legislativas, qu'entrebanca las nostres activitats y anulan totes las energies lo dia en que rigorosament són practicadas....

Lo nou ministeri porta la mateixa orientació que'ns anteriors; també vol curar los mals de l'Estat á copia de disposicions legals. Moltserá donchs, qu'á l'últim aquesta pobra Espanya no mori á conseqüència d'un empax legislatiu.

L'ensenyança de l'Higiene

Encar que ocasioni fondas perturbacions, és mil vegades preferible'l mohiment al semitsme, si'l mohiment s'inspira en principis amplis y progressius.

L'home cumplint los debers que té ab ell mateix, aspira constantment á un grau major d'ilustració, aplanànt-seli fàcilment en nosaltres días lo camí per adquirir certs coneixements científics que abans estaven per complet reservats als tècnichs.

Los temps corrents de cultura y de benestar influixen sobre'l mateixos, cridantlos á vulgarisar los avenços científics y no tenintne encara prou, ab l'ajuda de la gent intel·ligenta's disposan á ferne aplicació á la vida pràctica seguintne bons y fructuosos resultats.

Los cambis soptats en lo criteri que informa l'instrucció pública haurien alsat en altres països de més nivell intelectual una sorollosa tempestat de protestas. Aquí se'ls vèu passar ab la fredor més gran, ab la més completa indiferència.

No és que nosaltres no regoneguem la necessitat de refer l'ensenyança, no. Lo que volèm és que surti l'ensenyança del període constituyent en que's troba, que s'enrobusteix i que planti cara y no sufreixi y aguantí per més temps las transformacions que l'imposa'l credo polítich y si's vol la personal opinió de cada un dels homes que passan per lo Ministeri; homes tots, que no's separan dels antics moitíos y oposan tossuda resistència á tota reforma saludable.

Una de las reformas més necessària entre nosaltres, és l'ensenyança de l'Higiene que fins ara ha existit en nostres Escoles Normals en forma embrionaria y quasi confosa ab la Pedagogia, és á dir, que solsament s'hi han ensenyat nocions higièniques com á base de la educació física.

Està bé, que'l magisteri epanyol tingui més coneixements en la materia, perque la seva ignorància no trascendeix als deixebles y que figuren en lo nou plan d'ensenyança una assignatura més.

Està bé, que d'aquí en endavant se ensenyi Higiene en las escolas de primers lletres, però mellor seria que's comensés pera que aquesta existís en las escolas; però com això costa diners, nostres homes públichs no hi volen sapiguer rès. Lo posar una assignatura no costa més que una plogada y després un altre s'en aprofita, cuidantse de fer ó de fer cartillas que valen alguns diners.

De primer, que hi hagi higiene en las escolas, que's xiquets conequin prácticament lo qu'és higiene y aprés que s'empengui aquesta tasca que deu realisar, educantlos en escolas higièniques dotades dels elements com cal, pero que l'exemple's atregui, ls instrueixi yls domini, obligantlos á portar á cap las beneficioses pràcticas compatibles en qualitat y grau, ab la funció propia de l'escola y il·lustrantlos ab l'interpretació clara y senzilla de las rahons que abonan la conducta á que carinyosament se's subjecta.

L'infantesa és l'edat en que's gravat mellar las ideas, y en la que l'espirit dòcil se doblega y's fa orientar en lo sentit que's vol, sobre tot, quan aquest satisfà necessitats naturals. En l'instrucció primaria és hont especialment han de ferse arrelar fins á constituir hábits, las prescripcions de l'Higiene, sens perjudici de tirar en lo seu esperit pera que hi grilli, la llevor dels conceptes generals de la ciència de la salut. Això és, que té de resultar ridícul que hagi d'ensenyarse Higiene en locals que reunien més condicions de corral que d'escola, ó qu'en lloc de 50 deixables se n'hi tinguin d'enquerir 100 ó 150.

Enhorabona, qu'en las Escoles Normals deixi de mirarse ab desdeny aquesta assignatura, y que s'enseñyi Higiene, no nocions de Fisiologia y d'Higiene, conjunt abigarrat del que res no resulta.

Nostres mestres pensan á la catalana y convensuts de que'l saber no ocupa puesto, no consideran com la gent d'altres regions, utòpicas aquelles ideas aplicadas á l'ensenyança oficial. Lo crèuerlas solsament realisables en l'ensenyança privada, és ofenirer y falsejar los sentiments d'un poble que té com lo que més, fam y set de que s'imiti'l règim de las institucions anàlogas d'altres nacions que basan sa pujanza y poderiu en la primera ensenyansa.

AGUSTÍ M. GIBERT.

Notas scandinavas

La pesca de l'arench

III

Després de la del bacallà segueix en importància la pesca de l'arench. Això com lo primer, se detura en los paratges tranquil del Nordland, l'arench seguix avall, cap al Sud, y després d'entrar en lo Katégal, escampa sus nombrosas lègións per las aguas de Bohuslan. Aquestas invasions tenen lloc en los primers mesos de l'any, però ab tanta inconstància, que devegadas han passat anys y més anys sense que se'n vegés mostra. En canvi l'arench d'istiu, conegut per arench gras (*ister-sild*) és més constant en las seves incursions y's pesca ab molta abundància en los mesos de Juliol á Setembre.

Pera l'explotació d'aquests banchs de peix, los pescadors noruecs constitueixen generalment unas associacions d'interès mútu, *Not-Brug*, abont cada hui porta una fracció del capital necessari pera l'adquisició del material, que costa ben apropi de 15 mil coronas; també'dónal' cas que certa capitalista facilitin los diners, quedantse la primera part del rendiment. Las parts se distribueixen així: la *not-brug* (associació) ó l'armador, una meytat, y l'altra á parts iguals entre la tripulació; solzament lo patró reb dues parts y un sou fixo de 50 á 60 coronas mensuals.

Lo telègraf extén sa xarxa per tot lo litoral, comunicant fins ab los més insòcients pobles; així, quan apareix lo peix en qualsevol lloc de la costa, los membres dels sindicats poden fer los preparatius necessaris y aplegar dirigir-se rápidament al lloc indicat. La comunicació elèctrica's permet també, demanar barrils y sal als grans magatzems de aquests articles, tractar la venda del peix ab las grans casas de Trondhjem, Bèrgen y altres indrets, y contractar nòlits ab los vapors que prenen la càrrega.

La flota de pesca comprèn: un gran baixell, dos de mitjans, un de petit y molts barcos (*smaabaden*). Los aparells són: una gran xarxa de 260 á 450 metres de llargaria per 30 á 45 d'alsaria (*stormot*); un'altra de 180 á 300 metres (*millemonot*); una tercera xarxa (*smaanot*) d'uns 60 metres, y després un nombre considerable d'ancorals, flotadors, cables, cordas, etc.

Los banchs d'arench se reconeixen fàcilment per los vols d'aucells marítims que's segueixen. Lo *notman* ab uns *kimel* (sonda de metall en forma de peix y pintada transversalment de blanch y negre) sondea la profunditat abont el banch, quina importància y direcció coneix lo capitá per las vibracions que el peix imprimeix á la sonda metàlica.

Sapiguda la situació del banch, lo capità ó patró dóna las ordres pera la ma-

nobra, que s'efectua ràpidament y sense soroll, extenent la xarxa gran, *stormot*, en forma de corda d'arch, quins èxtremes se situin lo més apropi possible de la costa. Un dels baixells mitjans extén la xarxa *millemonot* tancant la part descoberta del *stormot*. Allavors una munió de barcas ab sondes de diferents espècies tróntan l'aigua per la part exterior de la xarxa á fi de que'l peix se posi al centre, mentre que's caps de las xarxes son remolcats fins á tocar terra, quedant lo peix tançat per baix y pels costats.

Després de totes aquestes maniobras que la configuració del lloc y l'estat de la mar, fan més ó menys llargs, la pesca propiament dita yá a començar, exempta de grans fatigas, puig tot lo treball se redueix á agafar lo peix com se podria agafar en un gran y senzill viver; engançant las petites xarxes *smaanot* y extraient-les á l'instant crumullades de peix. Aquest sistema té certa analogia ab lo que s'empleya á las costas gallegas pera la pesca de la sardina y que'n diuen *cercos-real*.

Sobre la platja s'aplegan gran nombre de vells pescadors, dònas y noys, aquests darrers ab vestits de pell, il·lustrosa per l'ús y coberts ab uns barrets rodons de alas retallades; las dònas ab faldilla curta, cap y espàtills estretament embolicats, ab grans mantons de lana. La quitxalla, més bellanguer que útil, anant d'un grup de l'altre corrent graciosa, però de fisonòmia extraordinària, d'una sola ab llur tint mate y hermosos ulls blau pàlit y profons, com lo poètic color del cel del Nort. Certament dóna goig veure l'animació, y l'alegría de cada dia donant cumpliment á una obligació gens recreativa, puig los homes no fan més que desembarcar peix y posarlo en grans paneras que transportan al lloc dels barrils, y las dònas lo trian y l'estiven de plà ab sortades de sal.

Ademés del peix que's destina á esser salat, també couhen pera conservas y pera fòndrel á l'objecte d'extreure l'oli. Una petita part l'enfuman, qu'és lo que veiem per aquí á las botigas.

M. B.

DE CONSUMS

En nostre darrer número demostrarem d'una manera que no dona lloc á cap dupte, servintnos á l'efecte d'una col·lecció de rebuts que tenim en nostre poder, que'l Sindicat de consums segueix abusant del públic, cobrant lo 10 per 100 de recàrrec de guerra, expressament prohibit per l'article 20 dels presupostos vigents, aprofitant la circumstància d'haverse arreglat desd'el primer dia que s'encarregà dels consums, una tarifa única *incohentil* lo 10 per 100, per simplificar la contabilitat.

A nostrals rahons, apoyadas en fets y en números, contesta'l Sindicat per boca del seu portaveu en la premsa, ab uns quants romans pera fugir d'estudi; y pera que se'n convenin fassin lo favor de llegir:

«Està en error al asegurar que el Sindicato de Consumos no cumple el article 20 de la vigente ley de presupuestos, que el colega cita una y otra vez sin fijarse mucho. Estudie el párrafo segundo de dicho artículo; aténgase á la letra del mismo, y de fijo no afirmará más lo que viene afirmando. Y si ello no le satisface, lea los juicios que el asunto ha merecido á las revistas financieras y profesionales; consulte á personas de autoridad en el ramo, y entérese de la contestación dada por el Sindicato á la pregunta de la Alcaldía. Así se convencerá del papel poco airoso que desempeña insistiendo en un criterio que carece de fundamento legal.»

Ja veuen que de probas no'n donan cap, però de paraules un xich massa. No's hi hauria sigut lo mateix als del Sindicat, dir al públic: he rebaixat lo 10 per 100 ó bé l'he aplicat á reduir l'espècie vins? Però com això no ho poden dir, perque no és veritat, s'entretenen fent equilibris retòrichs, dihen avuy una cosa y demà un'altra, pera embolicar la qüestió y veure si això, y ab l'apoyo dels cacichs, poden burlar la llei, no rebaixant una quantitat expresament concedida pera beneficiar al públic y no á Arrendadors y Ajuntaments de mánega ampla.

Com

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antisséptichs, anti-catarrals y anti-asmàticshs que's despenen mentres van desfentse per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABOCESSOS PULMONARS, ETC.**
Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

com si à la gorgamella se li hagués atra-
vessat un cos dur.

—Déixat de *Marinas* y canta alguna
altra cosa.

—Volen la cansó del peix?

—Vinga.

—Donchs escoltin:

La sardina de content balla,
L'empleya sc'n riu á desdir,
La gent del boli tota plora
Perque no tenen ni pà ni vi.

Lo scitó que's ulls se'n aixuga
Lo barat n'está trist en un racó
L'empleya toca la guitarra
Y'l sotell li canta una cansó.

La galera raspant toca l'arpa
La sibia busfant li fàl baix
Lo calmar las camas estira
Y l'aranya balla'l contrapás.

Com los cranchs ja se'n bellugan
Y las gambas van saltant
Tots los peixos de las rocas
Ja n'armán un gran sarau.

La llagosta que's osets ne toca
Los ferrets qu'en toca'l llagostí
Y la gamba que gamba que gamba
De tan gamba n'arriba á fugir.

Aquesta cansó, d'una melodia encisa-
dora y suau, se cantava entre los pescadors
del Serrallo fà molts anys, y la copièm
tal com la varem sentir sense llímar
poch ni molt lo vers.

Si no hagués sigut pera publicar la
cansó del peix, no's hi hauríam parlats
de les romescadas; però en aquests temps
de suspensió de garantias, ja se'n poden
dispensar aquestas *latas*, que tenen la
ventaja de no exposarnos a que's pas-
sin per Consell de guerra.

Acabaré participantloshi, que tenim
un altre romès en perspectiva, y si hi
volen ésser ja cal que presentin sollicitut
y's procurin bonas recomanacions. La
mellor que podrían trobar seria portar-
nos totes las estrofas d'aquella cansó po-
pular tarragonina que comensa:

Quan jo'n tenia quatre anys
lo pare'm duya á la barca
y'm deya, quan sigas gran
no't sis may de la calma.

Bufa mastral més fort
ombla de vent la vela
que vull arribar á port
allí, á veurer l'arena.

D'aquesta xamosa cansó, de factura
verament popular, no'm coneixem més
que dues ó tres estrofas, y hi ha algun
mestre que té vius desitjos d'armonisar-
la tota.

PEP.

Notas d'Art

L'anunci artístich á Tarragona.—Bons
propòsits de l'Ajuntament.—Disposi-
cions no gayre encertadas.

Lo senyor Alcalde, en cumpliment de
un acord de la nostra corporació popu-
lar, ha obert un concurs públic quin
plasso d'admissió de plechs terminat' dia
3 del mes vinent, pera la concessió d'una
empresa qu'exploti'l tròs de muralla que
limita l'hort del convent de Santa Clara
ab lo passeig; tota la superficie de l'es-
mentada paret, en virtut d'aquest acord,
se destina á ésser coberta d'anuncis. Se-
góns resa la convocatoria, lo propòsit de
l'Ajuntament és embellir aquell conce-
rregut passeig, punt de passada ensembs
del forasters que venen á Tarragona á
admirar los nostres monuments antichs.

Es un acord molt digne d'alabansa, to-
ta vegada que reporta á nel poble un
medi importantissim d'il·lustració en lo
que's relaciona ab l'art. Ab tot, en la
part material de la qüestió, per poch que
s'hi fassa estudi, s'hi nota tot seguit lo
poch que hi ha intervengut en la confec-
ció de las basas ó condicions lo criteri de
las personas un xich versadas en aquests
treballs. Aixís ho demostren alguns dels
articles: un d'ells, aquell en quin s'im-
posa la condició ineludible d'usar la pin-
tura á l'oli demunt del lluït de la paret.
Pera aquesta llei de feynas, la pintura á
l'oli no resulta pas més vistosa que'l
fresch y en favor d'aquest últim hi ha la
seva molta durada.

S'ha de tindre en compte que la mu-
ralla conté bona cosa d'humitat, que
no's tregrá per més que's fassí, y això
pera'l treballá á l'oli representa un gròs
defecte. La pintura á l'oli es de poquí-
sim resistencia á l'intemperie: las plu-
jas, las soleydades d'istiú y las serenes, la
deslluhexen d'una manera rápida, men-
tres que'l fresch presenta án aquests in-
convenients una resistencia admirable.

Així d'ells, lo mellor hauria estat
deixar á elecció de l'anunciant, l'ús d'al-
guna dels distints procediments de que
disposa aquest art. Los colors á l'oli,
pera certos treballs que exigeixen pastar
los colors y unir los diferents matisos,
son avuy gayre bé considerats com im-
prescindibles per la poca pràctica dels
artistas dels nostres días en lo maneig
de la pintura al fresch, que la molta fa-
cilitat de l'oli ha fet caure en desús:
pero això no vol dir que no hi haja qui
puga emprendre aquesta tasca, y per al-
tra part, no en tots los anuncis s'hi pre-
sentan dificultats que fassin inmanejable

aquest procediment á personas que hi
estiguin poch versadas.

Un'altia condició s'imposa á l'empresari
que demostra falta d'estudi de la
cosa per part de la comissió: y és aquesta
la de deixar la paret llesa, lluhida y pin-
tada d'un sol tó al fresh. Aquesta con-
dició deixa traslluhir certa desconfiança:
semebla que posin en dubte los senyors que
forman la comissió, qu'arribi may á veures
cobert d'anuncis aquell espay, que
compta una superficie d'uns vuit cents
metres quadrats, fet lo calcul á bé-ull y
descontant l'arrimader d'una alçada de
dos metres.

Vegis lo innecessari d'aquesta condi-
cio. Lo mal resultat de la pintura al
oli demunt de la paret, obligaria á ne's
anunciants á fer pintar sos anuncis en
tela, y clavarlos més ó menys separats de
la muralla, per medi de bastidors, pera
lliurarlos de l'humitat; en aquest cas la
sfeña del llisat y la capa de pintura que
s'exigeix al contratista resulta mala-
guanyada. Després, quan se cedeixi á
las peticions dels interessats y's permeti
fer us del procediment al fresh, s'haurà
desclar la superficie pera estendrehi
novament la pasta, y es també mala-
guanyat lo treball que s'hi ha fet de bon
principi. Una remunta de l'obra, escat-
tant la part d'arrebossat vell que hi queda,
tapar las esquerdas y forats que no
n'hi ha un pam de net, y arrebosarla ab
cals y arena és tot quant pot demanarse.

Si s'ha d'atendre á rahons estèticas,
també seria lo mellor deixar lo proce-
dimet, com he dit abans, á gust de l'inte-
ressat. Y encara més: fóra de la pintura,
pera l'anunci també fa ús de las rajolas
de Valencia—que per cert produxeixen
un gran efecte,—de lleterros en fons de
rajolas ordinarias ó de mosaics quan
s'anuncian fàbricas de materials pera
construccions, de l'esgrafiat y altres pro-
cediments semblants per medi de l'es-
tuca. La mateixa varietat donaría á ne's
conjunt un aspecte forsa vistable. Hèus
aquí que, pera tots aquests procediments
el gasto que s'exigeix á l'empresari pel
llisat y la pintura es ben inútil.

De lo que'n resultarà d'aquesta ini-
ciativa, mirat desd'el punt de vista eco-
nòmic, es un xich difícil ferne càculs.
Lo resultat en aquests negocis depén
quasi sempre del gènit més ó menys em-
prendedor de qu'is maneja. Un hom que
s'apaga mouriés, ben segur que'n traerà
fora profit; segons en quinás mans cai-
gui serà un fracàs, y l'Ajuntament farà
moltissim bé de previndresen ans de deci-
dir la cosa.

QUIQUET.

Sants de la setmana

Diumenge de Rams, dia 23.—Lo beat
Joseph Oriol cfr. y Sts. Fidel, Victorià,
Teodossia y Pelagià mrs.—Dilluns sant,
24.—Sts. Agapit b., Ròmul mr., Simeó
nen y Catarina de Suecia.—Dimarts sant,
25.—L'Anunciació de la Mare de Déu y
l'Encarnació del Fill de Déu, y sants
Dímas lo bon lladre, Ireneu b., Emer-
land ab., y Dula mr.—Dimecres sant,
26.—Sts. Castul, Teodossi, Eugenia, Te-
cla y Máxima mrs. y Feliu y Brauli bs.—
Dijous sant, 27.—Sts. Rupert b., Joan
erm., Llatzer mr., Joan Damascé dr., y
Lidia, son espós y fills mrs.—Divendres
sant, 28.—Sts. Sixt III p., Prisch y
Malch y Timoteu mrs., Fòrtunata vg., y
Joan Capistrà cfr.—Dissapte sant, 29.—
Sts. Evarisi b., Armogast etc., Eustassi
ab., Bertoldo cf., y Segond mr.

Quaranta horas: fins lo 26 á l'Iglésia
de Sant Magí.

NOVAS

Acostantse l'época fixada per la
ley, pera la rectificació del cens
electoral, participém á tots los
vebins d'aquesta ciutat que tin-
guin més de 25 anys y desitjin
ésser inclosos en las llistas d'e-
lectors, que poden passar tots los
dias, de 7 a 8 del vespre, per la
Redacció de LO CAMP DE TA-
RRAGONA, ahont se pendrà nota
pera fer las oportunes reclama-
cions.

No tenim temps pera ocuparnos de la
contesteda donada á l'Ajuntament per
lo Sindicat de consums, mes prometem
ferlo d'un modo cumplert la setmana
vinent.

Poch á poch y deixant á part la gran
fullaraca de retòrica, tenim que haurém
arribat á la conclusió que nosaltres vo-
liam, això és, á demostrar al públic que
lo Sindicat de consums segueix cobrant
lo dèu per cent sobre totas las especies,
sens que tinga ganas de rebaixarlo ni
del vi ni de l'aigua, puig á lo que's tira
és á anar passant y veurer si ab las
mil pessetas, que no són 28.000 sinó més
las que's cobran, pot lo Sindicat cum-
plir los compromisos.

Si la discusió hagués comensat per
aqui, ben segur que's hauríam entès
aviat, puig no hi ha rès més poch sim-
pàtic pera nosaltres que no volguer
parlar clar y venirnos ab subterfugis y
interpretacions acomodatícias.

Los termes del problema són los se-
güents: Lo Sindicat segueix cobrant lo

10 per 100, y ja ara no creyem s'atreveixi
á negarlo, puig ho confessa, contra
lo qui ha vingut sostenint un dia y altre
dia.

Pera'l Sindicat la llei de Presupostos
com si no existís, ja que no la compleix,
donant al públic en compte de la re-
baixa corresponent, molts rahons y rès
més.

Com lo Sindicat venia obligat á cum-
plir sos compromisos ab las tarifas apro-
badas per l'Ajuntament, ara que l'Estat
li ha rebaixat lo cupo, deu rebaixarlo al
públic y no retenir l'import de la re-
baixa.

Si en compte de rebaixar s'hagués
tractat de pujar los drets, que hauria fet
lo Sindicat? La contestació no es dubto-
sa y per lo tant, si ara'n surt beneficiat
lo públic, just és que demani'l cum-
pliment de la llei.

Y com de seguir que deurán seguir los
senyors del Sindicat defensant lo que no
es defensa, fem punt per avuy, no sens
fer constar que las quantitats 10'10 y 10,
no han sigut may iguals, sent més difi-
cil de trobar encara la solució d'aquest
señill problema aritmètic, que de la
ecuació de que's parlan l'altre dia los
dels consums.

No es'un secret pera ningú que algúns
amichs nostres són accionistas de la fá-
brica del Gàs, puig no'n hem estat de
dirlo en aquestes mateixas planas, quan
havém parlart de l'assumpto.

Dèym que no necessitem que ningú
ens émbarqui, perque en la campanya
contra'l joch, tinguerem d'aguantar la
temporal nosaltres sols, y probablement
los mateixos que allàvora no tan sols no
ens ajudaren sinó que fins se permeten
injuriarlos, són los que avuy desitjarien
que nosaltres traguessim las castanyas
del foc.

Diuhem los del setmanari federal que
empendrán una ènergica campanya....

Bueno, allá veurem; y si de cas no se
olvidin de comensar per lo principi, ó
sigui per aquell célebre Ajuntament que
va fer lo contracte.

La paralisió en los negocis de vins
és cada dia major, no veyste cap claus-
se de pervindre pera aqueix article. Los
pochs mercats consumidores que quedan-
van, van dificultant cada dia l'importació
y Suissa y França han près midas
que farán impossible l'entrada de vins
espanyols y mistelas en aquelles nacions.

Desgraciadament sembla que á Suissa y
França seguirà prompte Alemania que
pensa portar á cap lo projecte del que fa
cosa d'un any parlarem en un article de
Lo CAMP, y que serà la mort de l'ex-
portació á aquell imperi.

Havém rebut diferents cartas, pre-
guntantnos si sabem quan se publicrà
los comptes de lo que ha costat la
liquidadora. Nosaltres sabem lo que sab-
tòthom: que'l Sr. Pallarès va oferir do-
narlos detalladament al públic tan
prompte estessin llistos y com lo Sr. Pa-
llarès és persona seria creyem que ho farà
aviat.

Al comunicant que'n fà certs oferiments
li pregüem que's deixi veurer per la Redacció.

Honran avuy las columnas de Lo CAMP
DE TARRAGONA, dos hermosos articles
dedicats á la festivitat del dia, de dos
distincs escriptors catòlics y de ver-
dadera autoritat en assumptos religiosos.

La Redacció agraix molt sinceramente
als distincs colaboradors la deferència
que han tingut ab nostra mode-
sta publicació.

Ab la conversió dels deutes colonials
y cambi ab definitius titols de las Car-
petas provisionals del 4 per 100 interior,
ha quedat demostrat una vegada més lo
poch previsor que són nostres gober-
nantes.

L'operació fà molt á poch á poch,
tant, que carpetas presentadas desde
primers de Novembre no han sigut
encara despatxades, ocasionantse ab tal
retràs, un fort perjudici als petits rentis-
tas, molts dels que no tenen altres medis
de viure que'l cobro del cupo, y's tro-
ban ab que no han pogut fer efectiu lo
que va vencer lo primer de Janer, ni es
fàcil que pugan tampoc cobrar lo que
vencerà'l primer d'Abril.

Com sabem que á Tarragona hi ha
molts interessats qu'esperan se'l des-
patxin las facturas presentadas al cambi,
d'Interior y també rebrer los titols co-
rrespondents als billets Hipotecaris de
Cuba y Filipinas, que tingueren que ser
convertits en Interior, creyem oportú
traduir d'*El Economista*, lo següent solt
que explica encara que no justifiqui may
las causes de semblant retràs.

Diu l'expresa revista financiera en
son número del 15 de Mars.

«Com los posseidors dels deutes colo-
nials presents al cambi tenian dret á
demanar titols de la sèrie que mellor los
hi sembla, han demostrat preferència per
alguna d'elles, principalment per la A, y
resulta que'l titol d'aquesta sèrie y al-
guna altra que també ha sigut preferida
están á punt d'acabarse.

En conseqüencia, empleats los que's
fabricaren d'aquellas pera'l cambi de car-

10 per 100, y ja ara no creyem s'atreveixi
á negarlo, puig ho confessa, contra
lo qui ha vingut sostenint un dia y altre
dia.

Pera'l Sindicat la llei de Presupostos
com si no existís, ja que no la compleix,
donant al públic en compte de la re-
baixa corresponent, molts rahons y rès
més.

Com lo Sindicat venia obligat á cum-
plir sos compromisos ab las tarifas apro-
badas per l'Ajuntament, ara que l'Estat
li ha rebaixat lo cupo, deu rebaixarlo al
públic y no retenir l'import de la re-
baixa.

Si en compte de rebaixar s'hagués
tractat de pujar los drets, que hauria fet
lo Sindicat? La contestació no es dubto-
sa y per lo tant, si ara'n surt beneficiat
lo públic, just és que demani'l cum-
pliment de la llei.

Si en compte de rebaixar s'hagués
tractat de pujar los drets, que hauria fet
lo Sindicat? La contestació no es dubto-
sa y per lo tant, si ara

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La lleigitima marea "SALUD"

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofríà desde més de un any de una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten per aquests cassos, vaig enseifar los **Hipofosfats Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—**Dr. Siloniz**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'affeccions genitales provinents de la falta de fixesa de las visceras abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegitim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expón altre del mateix nom.

COLONIALS Y QUEVIURES DE Joseph Cardona

Fruits colonials y conserves de totas classes. Vins, licores y xampans. Formates, mantega, embutits, ceras, cafès, xacolatas, sures y pastas pera sopa, etz.

Portaltet, i y Plaça de la Font, 51.—Tarragona.

Maginaria agrícola, industrial y vinícola

Complert assortit en ferreteria

Marcelí Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de l'important cas de Barcelona, Srs. Ignaci Saper y C., constructors d'arades y bògits pera fondas llaurades y demés màquines agrícoles.

LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS
DE
JOSEPH RIOLA

22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licores de les més acreditadas marcas a preus molt econòmics.

Se serveix a domicili.

La Menorquina
PASTELERIA Y CONFITERIA

DE
Ramón Montserrat
Major, 32. cantonada al del Abad
Tarragona

Aquest establiment ofereix al públic à més de tot lo relacionat ab sa classe la especialitat en guiraffles del Pilar y Belgas.—Cafès torrats diariament.—Xerez y Xampans de totas marcas.

Se serveixen bodas y bateigs

Hernadios (TRENCACTS)
Aquest establiment compta ab los avèncos més moderns y pràctics que la ciència reixeira pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular. Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trencadures.

Grans existéncias en braguerets de goma pera la curació radical de les trencadures congènites y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirujia y à Ortopèdia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingut ocasió de conéixerla, tant per los gèneros de son catàlech com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

BOIGA DE VARIS GENEROS
DE
J. GUELL

39, Major, 39.—TARRAGONA
Capas de 3 a 15 duros

Gran existència en capas de classe superior a elegants y variades gires a preus de fàbrica.

Ademés hi ha un complert assortit de gèneros pera senyoras y senyors, propis de la present estació.

Camiseria, sastreria y gèneros de punt. Mundos, paraguas y cotilles.

Llensols de cotó, de 8 pams ample per 13 y 1½ de llarg, a 10 rals un.

Tancat los dies de festa

39, Major, 39.—TARRAGONA

Emulsió Nadal
Única que conté un 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallà y glicerofosfats y hipofosfats de cals y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich Oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia à l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrotillat fisich; augmenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'entrancar las dens; efectes positius en las embragues y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la mes agradable ('s conserva sempre.)

Cura la tos, catarrus, bronquitis, tisis, escrufulas, hifatisme, raquitisme, debilitat, poire, reumatisme, diabetes etz., etz.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan, despatxan per prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmacis.

Déposit: Dr. Andreu, L. Gaze Barcelo-

na G. Garcia, Martín y C. y Fernández, 4.

Madrid y en totas las capitals y poblacions importants. M. Nadal, Tarragona.

Pianos

de les acreditades fàbrics de Chassaigne frères, Ortiz y Cussó.
Armonium y tota classe d'instruments de música.

Se'n llogan de nous y usats a preus convencionals, desde 10 pessetas al mes.

S'afinan y compoen tota mena de instruments de música a preus reduïts.

Antich y acreditat magatzém de música de

ANTONI ICART Y ALASÁ

23, San Agustí, 23.—TARRAGONA.—23, San Agustí, 23

SORPRENENT VERITAT!!

Unica y veritable ocasió pera gastar béls diners en regalos, quin valor sobrepuja á son cost. Objectes d'or de lley garantis (18 quilats) ab hermosissims y exaplènts brillants, químicament perfectes, de mes valor que's veritables per llur constant explendor y llàmpiesa. Descomposició de llum, duresa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESSETAS

se regalan a qui distingeixi aquests brillants Alaska dels llegitims. Gran premi a l'Exposició de París.

Anell pera caballer, or brillant.	50 pessetas
Idem pera idem (brillant molt gròs).	100 »
Agulla, idem idem.	25 »
Idem, idem idem (brillant molt gròs).	50 »
Anell pera senyora o senyoreta, idem idem.	25 »
Arracades (parell) pera senyoreta, idem idem.	25 »
Idem pera senyora, idem idem.	50 »
Idem pera idem (brillant gròs).	100 »
Idem pera nenes (gran regalo).	25 »

S'envian franch de tot gasto per corréu, en caixetas certificadas y declarades mercancies pera tota Espanya y illas.

No s'enviarà cap remesa que la petició no vagi acompanyada de son import en bitllets del Banc d'Espanya, en carta certificada ó valor declarat.

Envíi la mida dels anells prenentla ab un fil á l'entorn del dit. No's fan descomptes; no's concedeixen representacions, ni s'envien catàlechs, dibuixos ni mostrars.

A tot comprador que no's conformi ab la mercància, se li retornarà immediatament son import.

Dirigíssense al representant únich de la Societat Or y Brillants.

Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 18, Milà, (Italià).

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PREU 15 PESSETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÁN CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complert assortit de medicina antisèpticas.—Especialitat nacionals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals

TARRAGONA

TO THOM FOTÓGRAF

À LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

DE SEBASTIA CARDONA

Trobarán los aficionats a la fotografia un assortit complet de cambres, trespeus, cubetas, prempses escradores, dipòsits d'aigua, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinas, paper citrat Lumière, paper bromurat il·lort, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscòpics y vistes estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dipòsiti del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tamburu". Cambra instantanea. Llamp exprés

9 per 12 ab 12 chasis 10 pessetas

Periscope-Delta diafragma iris 9 per 12 ab 6 » 45 »

Express minimum 6 ½ per 9 ab 6 » 10 »

6 ½ per 9 ab 6 extra 13 »

de campana 9 per 12 » 70 »

instantanea Periscope-Delta (Stereoscòpica) 9 per 18 » 110 »

1 inch lo gust de participar una nombrada clientela, que he rebut las cambres Stereoscòpicas (Delta-cartouche) ab propietat de poguer aplicar placas y películes. Preuunita a l'exposició de París ab meitat d'or. Unica casa a Espanya que's troben en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETÈNCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI À DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D' OLOZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCER

En Llanas ven uns paraigas de semi-seda y cutó, de color inalterable, y teixit tantíssim bò.

que resisteix tota prova al déval d'un canal.

Ademés té uns vanos ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer millor, apropiós per regalos; causan gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totas menes que son mòl, barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en tan bones condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Quintana y Torres

Guanos ELEFANT

de composició garantida propis pera hortalisses, cereals, llegums, farratges, arbes fruitals, vinyas, etc., etc., especials pera cada cultiu.

Materias químicas y minerals de gran poder fertilisant. Despulls: segon, segonet, trits, farina, cuarta y segona. Preus ventajosos.

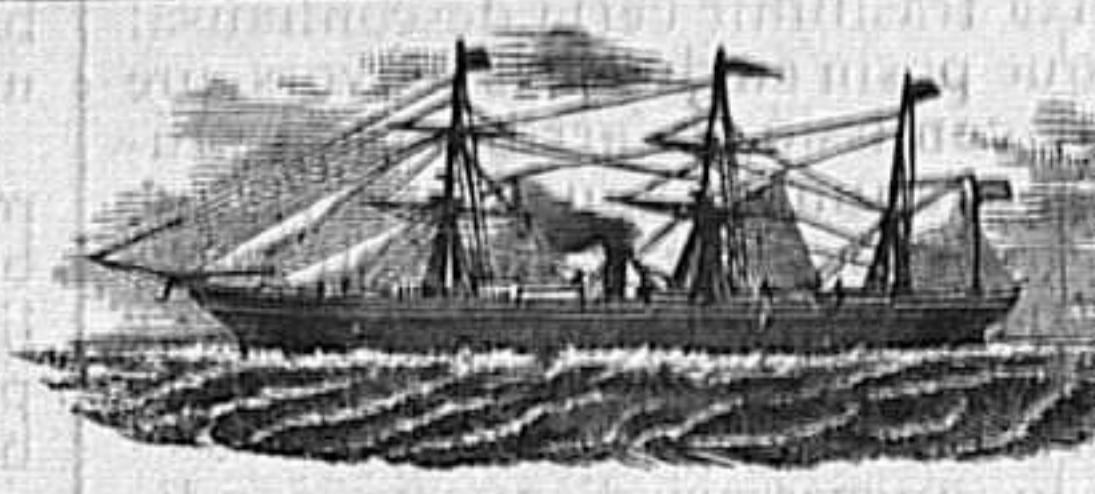
Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona

Gran Saló de Perruqueria

SABATER GERMAN

52, RAMBLA DE SAN JOAN, 52

Los propietaris d'aquest establecimiento tenen lo gust de oferir al públic lo major esmero en tots los serveys. Especialitat en treballs de cabell per difícils y artístichs que s'igan. Complert assortit de perruques y demés postissos pera teatre que's llogan a preus arreglats.

Serveys de la Companyia Trasatlàntica
DE BARCELONA

Línies de Cuba y Méjich.—SERVEY DEL NORTE.—Lo dia 16 de Mars sortirà de Bilbao lo 10 de Santander y lo 20 de Coruna, lo vapor **Alfonso XIII** directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera litoral de Cuba y pera Costafríre y Pacífic y ab trasbord a Habana.

SERVEY DEL MEDITERRANI.—Lo dia 25 de Mars, sortirà de Barcelona, y'l 30 de Cadiz, lo vapor **Manuel Calvo** directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units y litorals de Cuba. També s'admet passatge y càrrega pera Puerto Plata, ab trasbord a Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Març sortirà de Barcelona, y'l 13 de Málaga y el 15 de Cadiz, lo vapor **Montevideo** directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabana Puerto Cabello y La Guayra, admeten passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá per les companyias de navegació del Pacífic pera qual port admets passatge y càrrega ab billets y coneixements directes. Combinació pera Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana.

Línia de Filipinas.—Lo dia 29 de Març sortirà de Barcelona, havent fet les escalas intermitjas, lo vapor **ALICANTE** directament pera Port-Said, Suez, Aden, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa oriental de Africa, de la India,